

Més dura serà la caiguda

La presumpció d'innocència en un estat de dret resta assegurada. Això no obstant, quan un individu encausat o a vegades simplement investigat per possibles delictes té una gran rellevància social, la *pena de telenotícies* –l'atenció mediàtica sobre la suposada irregularitat– no la hi estalvia ningú. Això, justament, ha passat a Iñaki Urdangarín, casat amb una filla del rei d'Espanya. Del conte de fades a l'infern social: més dura serà la caiguda.

L'escàndol. El diputat del PSOE al Parlament balear Antoni Diéguez és el responsable d'haver fet esclatar tot l'escàndol i això que ja es pot anomenar *cas Urdangarín*. A hores d'ara no vol dir-ne res: “És investigat per un jutge i, per tant, no hi tinc res a dir.” Així va declinar la petició d'entrevista d'aquest setmanari. Diéguez, tal com EL TEMPS ha informat a bastament, es va dedicar a fer un seguiment estricte de tots els patronatges esportius que va fer el govern de Jaume Matas (2003-2007). Una d'aquestes activitats era un conveni amb l'Institut Nóos, presidit per Urdangarín, pel qual aquesta societat –teòricament sense afany de lucre– va rebre 1,2 milions d'euros per a organitzar unes jornades a Palma sobre “Esport i Turisme”. Un esdeveniment que, segons que va explicar Diéguez a aquest setmanari, fou una vertadera ensarronada, perquè res d'allò que s'hi va fer, ni encara menys els suposats *especialistes* que hi intervengueren, no valien ni remotament els diners –públics– pagats. Així va esclatar l'escàndol polític l'any 2006. Primer de tot, circumscrit a les Balears i a Matas. Ben aviat, emperò, i sense que Diéguez –que és advocat de professió– fes cap referència a Urdangarín, l'afer superà les fronteres il·lenques: fou quan es va saber que l'Institut Nóos també havia tengut relacions amb el govern valencià de Francisco Camps. I encara, més recentment, s'ha sabut que la xarxa d'interessos era molt més general. Durant els primers quatre anys, la immensa majoria dels mitjans de comunicació de l'estat espanyol tengueren

Urdangarín té la caiguda assegurada, deixant de banda les seves vicissituds judicials: la societat ja l'ha condemnat.

una cura especial de no fer cap referència a l'escàndol i, si en feien, salvaven la presència del gendre del rei Joan Carles. Pocs mitjans s'hi referien, a tot plegat: EL TEMPS, algun diari digital i poca cosa més.

Malgrat l'expressa voluntat de tancar la presència d'Urdangarín a l'escàndol, a poc a poc es va anar fent evident que tard o d'hora l'escàndol esclataria i implicaria, ni que fos indirectament, la casa reial espanyola.

L'afer adquirí un tombant inequívoc el juliol del 2010, arran d'una decisió de José Castro, titular del jutjat d'instrucció número 3 de Palma. El jutge, que instrueix el *cas Palma Arena* –de suposat enriquiment il·lícit de Jaume Matas, president del Govern de les Illes Balears entre el 2003 i el 2007– decidí d'obrir una peça separada del cas principal. L'objectiu era investigar exclusivament el pagament d'1,2 milions a Nóos. Així i tot, l'escàndol continuava mediàticament circumscrit a pocs mitjans.

Acabat. Tanmateix, tot canvià el mes d'octubre passat, quan el jutge Castro ordenà d'escorcollar diversos immobles relacionats amb Urdangarín i també, per primera vegada, amb la seva dona, Cristina de Borbó. La filla del rei espanyol és la secretària del consell d'administració de la immobiliària Aizoon S.L, propietat de la parella. És una de les empreses que la investigació judicial vol aclarir si havia servit per a col·locar-hi diners que irregularment Nóos va poder rebre del govern balear.

En menys de dos mesos, el *cas Urdangarín* ha pres una volada enorme als

mitjans de comunicació. Ara fins i tot és portada de la premsa del cor. Tots els mitjans espanyols informen quasi diàriament d'aspectes fins ara desconeguts de les investigacions judicials. Fins i tot *ABC* –un diari molt monàrquic– s'ha hagut de retre a l'evidència i, des de fa unes quantes setmanes, també s'ha apuntat a informar de l'escandalosa forma d'actuar del gendre del rei Borbó.

La premsa rosa, per una altra banda, ha publicat fotos del personatge en què sembla desmillorat, molt prim, amb aspecte malaltís, acompanyades de titulars com ara “Les pitjors hores d'Urdangarín”. Els programes de xafarderies de les televisions espanyoles també comenten, esbudellen i radiografien les potencials implicacions sentimentals i matrimonials per a Urdangarín i Cristina de Borbó. Allò que abans era quasi un tabú, és a dir, tot allò que pot afectar negativament la família del rei espanyol, ara s'esbomba pertot.

De resultes d'aquesta pressió, hi ha qui creu que, passi què passi a la investigació judicial, Urdangarín “s'ha acabat totalment”. Ho deia a aquest setmanari fa unes setmanes un advocat molt bon coneixedor de l'origen de tot el cas. Per a ell, “és clar que la Casa del Rei el deixarà caure, entre més raons perquè no té cap altra opció”. Dies després d'aquestes declaracions, la casa reial espanyola emetia un comunicat en què deixava clar que tot plegat “és un afer privat” d'Urdangarín. Això volia dir, per tant, que qui s'ocuparia de la defensa del gendre de Joan Carles I no serien els serveis jurídics de l'estat sinó aquell advocat que ell contractàs privadament. De tota manera, segons que publicava la setmana passada un diari digital, el rei espanyol ha demanat a un amic seu que és assessor legal privat, José Manuel Romero Moreno, que orienti extraoficialment el seu gendre pel que fa a les investigacions judicials que el tenen en el punt de mira. Investigacions que, val a dir-ho, encara no l'han dut a encausarlo. I, segons les filtracions publicades pels mitjans de Palma no l'hi duran –si és que arriben a encausar-lo– fins començar l'any.

Malgrat tot, tant si el procés judicial acaba d'una manera com d'una altra, la caiguda d'Urdangarín sembla inexorable. Què vol dir *caiguda*? Si més no, que en la consideració social s'ha

El gendre i la nora del rei d'Espanya, Iñaki Urdangarín i Letizia Ortiz, l'octubre d'enguany.

esvanit aquell al·lot ben plantat, ros, alt i que de jugador d'handbol passà a ser un atractiu nuvi i espòs d'una de les filles del rei d'Espanya, amb la qual tengué nens tots rossets i bufons...: una història d'amor ensucrat digna de moltes pàgines, no pas menys ensucrades, de revistes del cor espanyoles. El fet és que aquell al·lot ara ha passat a ser considerat per molta gent com un poca-vergonya. Això, en un moment que la monarquia ha caigut per primera vegada –segons el darrer baròmetre d'opinió del Centre d'Investigacions Sociològiques– del primer lloc al tercer

en la consideració popular de la institució més estimada. Cosa que, segons que diuen els mitjans més afins, preocupa el rei d'Espanya. I encara cal tenir en consideració que l'enquesta esmentada havia estat feta abans d'esclatar l'escàndol Urdangarín i només reflectia, probablement, l'impacte social d'un altre fet: les frivolitats de Letizia Ortiz, ex-presentadora de televisió i esposa de Felip de Borbó, hereu de la corona espanyola.

Aquesta caiguda d'Urdangarín pot ser més seriosa que no la simple crítica social. Alguns periodistes com ara Jai-

me Peñafiel –especialitzat en notícies d'aquest àmbit– han deixat anar que potser en el moment que sigui encausat, el monarca li suspendrà l'ús de les dignitats que li són pròpies, entre les quals hi ha el títol consort del ducat de Palma. En l'escala màxima de duresa de la caiguda hi hauria una imputació que acabàs en judici i condemna.

Del cel rosat a l'infern d'una investigació judicial i qui si sap alguna cosa més greu. Dura ha estat la caiguda. I ho pot ser més, encara.

Miquel Payeras